

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Ewa Stefańska

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie ze skargi R. K.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu

Okręgowego w Krakowie II Ca 2979/21

w sprawie z powództwa J. F.

przeciwko R. K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 31 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej

w Warszawie,

1. odrzuca skargę;

2. zasądza od skarżącego na rzecz powódki 2700 (dwa tysiące siedemset) zł kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 2 lipca 2020 r. Sąd Okręgowy w Krakowie po rozpoznaniu sprawy z powództwa J. F. przeciwko R. K. o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli i wydanie, na skutek apelacji powódki i pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Wieliczce z 29 marca 2019 r., uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania.

Postanowieniem z 28 września 2021 r. Sąd Najwyższy (III CZ 24/20) uchylił zaskarżone orzeczenie pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażalenieniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Postanowieniem z 26 października 2022 r. Sad Najwyższy sprostował oczywistą omyłkę pisarską w sentencji postanowienia Sądu Najwyższego z 28 września 2021 r., w ten sposób, że w miejsce słów „zaskarżone postanowienie” wpisał słowa „zaskarżony wyrok”.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z 19 maja 2022 r. oddalona została apelacja pozwanego.

Pozwany złożył skargę o wznowienie postępowania zaskarżając w całości postanowienie Sądu Najwyższego z 28 września 2021 r. (III CZ 24/20) oraz w całości wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z 19 maja 2022 r. (II Ca 2979/21). Wniósł o wznowienie postępowania zakończonego wskazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego i uchylenie postanowienia Sądu Najwyższego z 28 września 2021 r. oraz uchylenie w całości rzeczonego wyroku Sądu Okręgowego oraz uchylenie w całości poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w Wieliczce z 29 marca 2019 r. i następnie przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego i postępowania wznowieniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o wznowienie postępowania podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Zgodnie z art. 399 § 1 k.p.c. w wypadkach przewidzianych w dziale niniejszym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.

W piśmiennictwie i w orzecznictwie przyjmuje się od okresu międzywojennego, że fundamentalnym założeniem systemu wznowienia postępowania w prawie polskim było i obecnie - z wyjątkiem przewidzianym w art. 399 § 2 w związku z art. 401¹ i art. 13 § 2 k.p.c. - nadal jest ograniczenie dopuszczalności skargi o wznowienie postępowania wyłącznie do przypadków zakończenia postępowania prawomocnym orzeczeniem merytorycznym, tj. rozstrzygającym o przedmiocie (istocie sprawy) postępowania, w którym skarga jest dopuszczalna (por. orzeczenie SN z 8 lutego 1935 r., C I 2821/34, Zb.Orz.1935, nr 10, poz. 389 oraz postanowienia SN: z 21 sierpnia 2003 r., III CO 9/03, OSNC

2004, nr 4, poz. 68 i z 9 maja 2007 r. 6/07). Założenie to znalazło wyraz w Kodeksie postępowania cywilnego (por. art. 399 § 1, art. 524 § 1, art. 1148¹ § 1 i art. 1151¹ § 2 k.p.c.), a jego przełamanie dotyczy jedynie podstawy wznowienia przewidzianej w art. 401¹ w związku z art. 190 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Konsekwencją wyżej przedstawionego założenia jest to, że - z wyjątkiem art. 399 § 2 w związku z art. 401¹ i art. 13 § 2 k.p.c. - skarga o wznowienie postępowania nie przysługuje od orzeczeń kończących postępowanie w sprawie w sposób formalny (zob. postanowienie SN z 15 czerwca 2016 r., II CO 29/16).

Niewątpliwie postanowienie Sądu Najwyższego z 28 września 2021 r. ma charakter formalny. W postępowaniu toczącym się w wyniku zażalenia złożonego na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. na orzeczenie kasatoryjne Sądu drugiej instancji, Sąd Najwyższy bada tylko czy wystąpiły wskazane przez ten Sąd przesłanki uchylenia zaskarżonego wyroku, którymi są: nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji, nierozpoznanie przez ten sąd istoty sprawy oraz sytuacja, gdy wydanie wyroku przez sąd drugiej instancji wymagałoby przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Przedmiotem oceny Sądu Najwyższego nie mogą być inne kwestie, w szczególności dotyczące oceny zasadności roszczenia ani merytorycznego badania stanowiska prawnego sądu drugiej instancji, jak również badania prawidłowości zastosowania przepisów prawa procesowego, które nie odnoszą się ściśle do wskazanych podstaw uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji. Omawiane zażalenie nie jest bowiem środkiem prawnym służącym kontroli materialnoprawnej podstawy wyroku ani prawidłowości zastosowania przepisów prawa procesowego, niezwiązanych z podstawami kasatoryjnymi. Środek ten jest skierowany przeciwko uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, a więc ocenie może być poddany jedynie ewentualny błąd sądu odwoławczego przy kwalifikowaniu określonej sytuacji procesowej jako odpowiadającej powołanej podstawie kasatoryjnej (zob. m.in. postanowienia SN: z 12 grudnia 2013 r., V CZ 75/13; z 7 listopada 2012 r., IV CZ 147/12, OSNC 2013 r., nr 3, poz. 41; z 16 maja 2013 r., IV CZ 31/13; z 21 czerwca 2013 r., I CZ 48/13 i z 18 stycznia 2018 r., V CZ 94/17).

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji, na podstawie art. 399 § 1 *a contrario* w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz na podstawie art. 108

§ 1, 98 i 99 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. rozstrzygnięto o kosztach postępowania skargowego.

[SOP]

[ms]